

Kvindevalgret

Medlemsblad for Landsforbundet
for Kvinders Valgret.

Nr. 3

Marts 1910

3. Aargang

INDHOLD:

Julius Wulff og Mrs. Humphry Ward (Af Clinny Dreyer). — For og imod. — Brev fra Sverige (Af Ann Margret Holmgren). — Maikki Friberg. — Ann Margret Holmgren. — Dr. Bircks Paastande. — Hvorfor Kvinden skal have politisk Valgret. — Et Svar til Dr. Birck (Af Alma Hartvig). — Meddelelser. — Møder.

Julius Wulff og Mrs. Humphry Ward.

Under Debatten i Folketinget om Forslag til Ændringer i Grundloven fremkom Hr. Julius Wulff som bekendt med et Indlæg om Kvindevalgretsbevægelsen i Amerika, hovedsagelig baseret paa en Piece af en engelsk Dame, Mrs. Humphry Ward. Da jeg i den sidste Tid paa Møder og privat har hørt en Mængde Bemærkninger, der vidner om, at disse Udtalelser har vakt Opsigt, vilde jeg anse det for heldigt, om Forfatterskabet blev nærmere omtalt her i Bladet. Og da Skriftets Indhold efter mine Begreber er af saa ringe Værd, at man sikkert ikke vilde have tillagt det nogen Betydning, hvis det ikke skyldtes en Dame med et kendt Navn, skal jeg indskrænke mig til en Omtale af Forfatterinden selv og det Grundlag, hun har benyttet til sin Piece.

Mrs. Humphry Ward er altsaa en Englænderinde, der har skrevet en Række meget læste og skattede Bøger. Hun er, som Hr. Jul. Wulff udtaler, ingen Tevands- eller Dusinforfatterinde, men tværtimod en anset og forstaaelsesfuld Karakterskildrer, paa sit bestemte Omraade maaske endog en Avtoritet, idet hun indgaaende og interesserende formaar at skildre et Men-

neskes aandelige Udvikling gennem forskellige Faser. Paa dette Felt har hun skabt sit Navn. Men hvor højt man end sætter hende som æstetisk Forfatterinde, saa medfører dette jo egentlig ikke, at man skulde nære særlig Tillid til hendes Dom over et socialt Spørgsmaal. Et er det at være Karakterskildrer og æstetisk Avtoritet, et andet at skrive om Samfundets Forhold og Brydninger.

Desuden er der andre Ting, der bør tages i Betragtning, hvis man skal bedømme Piecens Værd. Da Mrs. Ward rejste til Amerika for at undersøge Virkningerne af Kvindevalgret i de Stater, hvor den er indført, og Arbejdet for Gennemførelse i andre Stater, var hendes Standpunkt allerede taget. Hun rejste derover som *Modstander* af Sagen for at samle et Materiale, der kunde bevise hendes Teori. Hun opholdt sig derovre i en *Maaned*, og i Løbet af dette Tidsrum samlede Fruen, som paa Forhaand ikke sad inde med nogen omfattende social Kundskab, alle de Oplysninger, hun mente at have behov for at kunne bedømme en Bevægelse, hvis Virkninger spænder over et Tidsrum af et halvt Aarhundrede og et Landomraade af Størrelse som de forenede Stater. Endvidere maa det fremhæves, at Mrs. Ward har samlet *hele* sit Materiale ved at henvende sig til Amerikanerinder, der var Modstandere af Valgretten. Stemmeretsbevægelsens Ledere oplyste under Kongressen i London, at de ikke havde modtaget en eneste Opfordring fra Mrs. Ward til at udtale sig om deres Arbejde, fremlægge statistiske Oplysninger eller paa anden Maade

være hende behjælpelig ved hendes Undersøgelse af Forholdene. Saaledes er altsaa det Grundlag, hvorpaa Skriftet er bygget.

Det vilde have interesseret Kvinderne i alle civiliserede Lande, om Mrs. Ward var fremkommet med nye Synspunkter i sine almindelige Betragtninger over Valgretsspørgsmaalet. Men i saa Henseende er Piecen en eneste stor Skuffelse. Der er ikke én Tanke, ikke én Betragtning, som man ikke har hørt og diskuteret i en Menneskealder og mere. Hun forskaaner end ikke sine Læsere for »Kvindens Sfære«, et Udtryk, der fødtes i Amerika i Aaret 1848. Man skulde tro, det havde overlevet sig selv, men Mrs. Ward finder det aabenbart tidssvarende. Intet er mere betegnende for Forfatterindens bristende Forstaaelse, end at hun — levende midt i et Samfund, hvor Millioner af Kvinder maa søge Livets Ophold paa Arbejdsmarkedet, hvor nye Former for Arbejde og Erhverv, nye Forhold, ny praktisk Udvikling, ny aandelig Udvikling Aar for Aar fører Kvindernes Arbejde, Tanker, Interesser og Krav ind paa nye Baner — sidder og skriver om »Kvindens eneste naturlige Sfære«!

Som bekendt har man i England netop overstaaet en spændende Valgperiode. Under denne har Mrs. Humphry Ward med stor Iver deltaget i Agitationen for sin Søns Valg i »The West Herts«. Mrs. Ward, der hævder, at »Kvindens eneste naturlige Sfære« ligger i Hjemmet, kaster sig ind i Agitationen foran et politisk Valg, skriver politiske Brochurer og lader dem uddele blandt Vælgerne! Mrs.